

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Unde trebuie pus umărul?

Incepând încă dinainte de 1848, bărbații conducători ai Maghiarilor au urmărit o singură țintă: maghiarizarea tuturor Românilor, Nemților și Slavilor din țările coroanei ungare. Conte Szécheny striga, că trebuie să facă și din pietri Maghiari, Kossuth și cu ceata lui, care lupta contra nedreptăților făcute Maghiarilor de Metternich, ministrul austriac dinainte de 1848, își uita, ce va să zică durerile celui asuprit, și trimițând armate întregi de tăciunari și rebeli preste noi, ne-au ars sute de sate și ni-au prăpădit patruzeci de mii de Români.

A trecut revoluția, a trecut și absolutismul nemțesc. Puternicii de astăzi au ajuns la putere, folosindu-se de nenorocirile monarhiei, cum au fost războiul dela 1859 din Italia și cel dela 1866 contra Prusului. Au uitat din nou durerile asupririi și de patruzeci de ani duc o adevărată luptă de asuprire contra culturii și existenței naționale a popoarelor nemaghiare din țară. De rușine a votat în 1868 legea-minciună a naționalităților. Dar asta au făcut-o numai pentru ochii străinătății, căci de atunci încolo, s'au îngrijit, ca în fiecare lege, ce o vota mașina de maghiarizare din Budapesta, să se cuprindă cel puțin un paragraf, care să nimicească ceva din dispozițiile cuprinse în legea de naționalități.

Astăzi, și cel mai orb dintre noi poate vedea, că pe toată linia, în învățământ, în administrație, în justiție, la căi ferate, în comerț și industrie, pretutindeni începând dela măturătorul cancelariei și urcând pe scara slujbelor până la fișpan, toți stau în slujba maghiarizării, toți lucrează conștient, ca să-și arete disprețul față de viața, averea, cultura noastră. Față de aceasta ură, ce ni-o arată stăpânii de acum, cari nu vor mai fi cei de mâine, dacă mai există dreptate pe pământ și mândria, ce ni-o dă numele nostru de Român, aceia dintre Români, cari fac și cea mai mică înlesnire străinului, să-vârșesc o adevărată crimă față de prezentul și viitorul neamului nostru.

Lupta ne este ușurată acum încâtva. Toată ceata renegaților și flămânzilor o spun pe față, că naționalitățile trebuie șterse de pe pământul Ungariei, că indivizii, cari le alcătuiesc, au drept de existență numai dacă se vor îmbrăca în piele de Maghiari. Și dacă noi mai aducem din când în când câte o pildă despre pornirea aceasta, o facem numai ca să desamortim pe cei-ce

sunt pe cale de-a adormi sau pe cei-ce slăbesc în lupta aceasta uriașă de apărare contra străinului, care încuibându-se în casa noastră în loc să-și lapede cojocul de ariciu vor să ne scoată pe noi din aceea-ce constituie individualitatea noastră națională.

În una din ședințele dietei din Budapesta, deputatul kossuthist Kovácsy Kálmán, preot luteran*) și-a spus părerea, că în ținuturile, unde naționalitățile locuiesc în masse compacte (mulți dintr'o națiune laolaltă), limba de propunere în școlile primare (sătești) poate fi cea maternă a copiilor.***) Altminteri trebuie lucrat la granița limbilor, adevărat acolo, unde se întâlnește Maghiarii cu Români. Acolo e o luptă pe viață și pe moarte. Dacă Maghiarii nu vor fi acolo în stare să mute granițele limbii înspre înăuntrul naționalității române, vor câștiga Români, căci vor intra ei în pământul stăpânit acum de Maghiari. Acolo trebuie tras un cordon de școli maghiare de stat, acolo trebuie să se străduiească maghiarimea să înghită pe Români, cari nu mai sunt străini față de Maghiari, căci s'au muțiat prin atingerea cu aceștia. În ținuturile, unde Români locuiesc în masse compacte, în zadar se încearcă a-i nimici cu ajutorul kisdedovurilor și școlilor de stat, căci aceasta produce numai nemulțumire. După-ce au câștigat o fâșie la granița limbilor, vine rândul la fâșia, care formează acum granița, și tot așa, până va fi stâns neamul românesc din Ungaria.

Dacă ar fi vorba numai de planurile unui Jidănaș scriitor pe la al de „Budapesti Hirlap”, n'ar fi trebuință de vorbă. Vorbește însă un deputat kossuthist, care nu e un prost ca Săcuiul Nagy György, și ce e mai mult: guvernele ungurești de mult lucrează în felul recomandat de Kovácsy. Românul e mai amenințat prin Maramurăș, Sătmămar, Ugocea, Bihor, apoi în comitatele cu populațiune săcuiască.

Că Kovácsy nu recomandă deocamdată înființarea de școli în comitatele aproape curat românești, e povestea vulpei cu strugurii acri. Deocamdată! Pentru noi însă rezultă din lucrarea aceasta de nimicire sistematică a noastră datoria, de-a ne îngriji cu tot focul sufletului nostru, ca tocmai în ținuturile dela granițele limbilor să avem școlile

*) Cu tot numele lui maghiar, un renegat sau din neam de renegați. Luterani au fost la început în Ungaria numai Slovaci și Nemți.

**) În ea privește școlile secundare (gimnazii) etc., cere să se oprească cu totul limba românească, chiar și în cele susținute de noi.

cele mai bune și organizarea economică cea mai tare. Acolo trebuie să-și îndrepteze conzistoarele noastre ajutoarele pentru școli și biserici, acolo trebuie trimiși preoții și învățătorii cei mai vrednici și mai conști de apostolatul lor național.

La granițele acestea noi am pierdut teren în veacul abia trecut și terenul acesta trebuie recucerit în veacul acesta, nu încă se mai perdem și altul de pe lângă el. Nu vom neglija nici celelalte ținuturi, cari sunt cetatea noastră; dar cetatea încă va fi pierdută, când cetele de luptători din afară de zidurile ei vor fi nimicite.

Procesul unui țaran român. Curtea cu jurați a judecat procesul țaranului Ioan Giuga din Cârnecea, care fusese dat în judecată de către comerciantul Wolf pentru insulte (vorbele). Wolf e cortezul dela alegeri al renegatului Siegescu.

Giuga a fost achitat (a scăpat nepepsit). Wolf a fost condamnat să plătească cheltuielile procesului, cari să ridice la 1000 coroane.

Siegescu, care încă a fost să asculte la proces, a plecat cam plouat.

Recenzământul (numărătoarea). Foile jidano-maghiare tipă, că Români din părțile Careilor mari se resvrătesc contra recensământului. Ei cer coale de recensământ tipărite românește (bravo Români!) și nu vor să se lase să fie înșelați, ca să-i treacă drept Huni, Avari sau cine știe ce nație, ei pretind să fie trecuți Români, cum au fost și va fi neam de neamul lor. Ba într'o comură au pedepsit pe fruntașul econom Gheorge Pop cu 60 de coroane, pentru-că n'a vrut să mai răspundă la întrebările împintenților, când au văzut că-i necinstese feciorul, trecându-l Ianaș în loc de Ion.

Români câștigă un proces mare. Curtea de Casație din Budapesta dat o sentință într'un proces foarte însemnat, proces care se trage din anul 1860 când biserica greco-orientală română nu era încă despărțită de cea sârbească.

Ioan Trandafil și soția din Neoplanta au lăsat prin testament 700 jughere de pământ, venitul cărora trebuia împărțit ca burse (stipendii) tinerilor români greco orientali.

Cu ducerea la îndeplinire a testamentului a fost însărcinat patriarhul sârbesc din Carloviț, care trebuia să dea câte 500 florini tinerilor, fără deosebire la naționalitate.

După hotărârea dăruitorilor a treia parte din venitul moșiei însă, trebuia împărțit tinerilor originari din Transilvania.

În 1868 înființându-se metropolia greco-orientală din Sibiu, biserica română s'a despărțit de cea sârbă și ca urmare, metropolia

din Sibiu a făcut proces patriarhiei sârbești din Carloviț pentru partea care i-se cuveni diu fundațiunea Trandafil.

Tribunalul din Budapesta delegat de Majestatea Sa a dat sentință în favoarea bisericeii române, sentință care a rămas hotărâtoare.

Acum câțiva ani mitropolitul Ioan Mețianu din Sibiu a făcut proces contra patriarhului sârb George Brancovici și a urmașilor lui, cerând socotelile pe 28 ani, timp cât a administrat fundațiunea Trandafil.

Patriarhul în apărarea sa a spus că a fost de bună credință când a împărțit burse numai tinerilor de origine sârbă.

Curtea de apel a dat drept cererii mitropolitului Mețianu, iar Curtea de Casație a confirmat această sentință. Astfel biserica română câștigând cauza, capitalul fundațiilor române va crește cu 150.000 coroane.

Procesul Mărginenilor. Cetitorii noștri desigur își aduce bine aminte, că cu ocaziunea alegerilor dietale, în comuna Mărgineni, din comitatul Făgărașului, mai mulți români au fost împușcați de jandarmi.

Acum s'a pornit cercetare din partea administrației contra mai multor români, cari atunci au rămas neîmpușcați de clica fișpanului Széll. În Ajunul Bobotezei au fost citați înaintea tribunalului din Brașov cinci Români din Mărgineni. Apărătorul vrednicilor fruntași este dl *Dr. Nicolae Șerban*, deputatul Făgărașului. Vom vedea, ce dreptate „ungurească” se va face și în acest proces.

Un premiu pentru tinerime. Deputatul nostru, dl *Dr. Teodor Mihali*, a făcut un premiu de 500 coroane pentru cea mai bună lucrare, în care să fie vorba despre „Rolul tinerimii” în evoluția (desvoltarea) politică și culturală a poporului. Lucrările se vor prezenta până la 1 Maiu 1911.

Crimă nu pedeapsă! 233 locuitori români din comuna Berești au fost condamnați să plătească *treisprezece mii 616* coroane, pentru-că n'ar fi reparat drumurile din sat. Judecata aceasta a fost dată cu gând, să aducă pe bieții Români la sapă de lemn. Ministrul a hotărât să se mai cerceteze odată pricina, iar până atunci bieții oameni să fie lăsați în pace. Dacă ar fi dreptate în țara aceasta și pentru Români, ar trebui pedepsit cel-ce a dictat pedeapsa aceasta neomenească!

Ministru austro-ungar la București, în locul principelui Schönburg, care a plecat, e vorba să fie numit un Ungur, și anume se vorbește de contele Forgach, care a fost la Belgradul Sârbiei. Nouă ni se pare, că un ungur n'are ce căuta ca ministru al Austro-Ungariei în România.

Din dietă nu se pot spune multe de astădată, decât că o seamă de deputați unguri tot vorbesc în afacerea băncii comune. Unii cer înființarea băncii ungare, deosebit de cea austriacă, iar alții zic că acest lucru nu se poate face acum.

Vorbe de clacă, de care ce tot nu se va schimba nimic de cum este!

Regele Carol al României și armata. Majestatea Sa Regele Carol a adresat armatei române, cu ocazia Anului nou, următorul ordin de zi:

Ostași! Țara nu cruță nici o jertfă pentru întărirea armatei, având neștrămutata cre-

dință că sunteți oricând gata a împlini înalta voastră chemare. Ultimele manevre au dovedit din nou, că Regatul se poate rezima cu siguranță pe puterea sa militară. Vă mulțumesc dar călduros pentru munca voastră stăruitoare și pentru toate silințele ce ați desfășurat în cursul anului care s'a sfârșit.

Rămâneți ca și în trecut, însuflețiți de simțământul datoriei și de spiritul de disciplină. Iubiți pe șefii și pe frații voștri de arme, păstrând o neclintită iubire pentru Patrie și Tron. Gândiți-vă neîncetat la jurământul vostru, care trebuie să fie adânc întipărit în inima voastră. Astfel veți fi de-apurarea siguri de dragostea Mea și veți bine-merita recunoștința Țării.

Din tot sufletul vă urez ani mulți, sănătate și fericire.

Carol.

Memorandul d-lui Dr. Ioan Mihu.

Dl *Dr. Ioan Mihu* a trimis fruntașilor partidului național și prelaților români câte un exemplar din memoriul întocmit de dânsul și prezentat contelui Khuen-Hederváry, asupra condițiilor de împăcare a Românilor cu Maghiarii.

În scrisoarea care însoțește fiecare exemplar, dl Mihu constată cu părere de rău, că primul ministru n'a voit să ia în seamă cele 24 puncte din memoriu; își exprimă însă speranța, că va veni o vreme când dreptate se va face Românilor tot pe baza aceluiași cereri.

În partea întâia, memoriul cere introducerea votului universal direct și secret; 2. O nouă împărțire a cercurilor electorale, astfel ca Românilor să li se asigure cel puțin 50 din acestea; 3. Aplicarea cinstită a legii naționalităților.

Partea a doua cuprinde cererile de ordin cultural și economic.

Se cere, pentru Biserica românească greco-catolică, acordarea unei autonomii (neatârării) la fel cu aceea de care se bucură Biserica românească greco-orientală. Să înființeze câte un nou scaun episcopal la Cluj, Timișoara și Oradea-Mare.

În ce privește învățământul, să se retragă ordonanța contelui Apponyi. Religia să se predea în limba românească, — limbă care să fie obligatorie pentru copiii de români, chiar în școlile publice din localitățile unde românii sunt în minoritate (mai puțini). Să se înființeze trei noi gimnazii românești.

Tinerii români să fie admiși în Academia militară, iar tinerii artiști români să poată căpăta și burse (stipendii) dela Stat spre a-și isprăvi studiile.

În partea a treia, se cere pentru Români dreptul de a face parte din administrațiunea comitatelor. Apoi în părțile locuite de români, judecătorul și notarul să cunoască bine limba românească.

În sfârșit, memoriul cere să se puie capăt proceselor de presă, iertându-li-se totodată pedeapsa gazetărilor români condamnați ori numai urmăriți.

Așa dară nici cererile acestea puține toate cuprinse în legea-minciună de naționalități din 1868, n'a vrut să le îplinească guvernul. Nu face nimic. Fiind vorba de *drepturi, ni le vom lua noi* — pe baza legilor țării — cu puterea, ce ni-o dă conștiința noastră națională și dreptatea și sfințenia cauzei noastre.

La punerea foi sub tipar primim știrea, că dl *Dr. Mihu* a avut zilele trecute o convorbire cu Tisza. Anume, dl Mihu a petrecut

mai multe zile în Budapesta. Cu această ocazie, se zice, că Tisza i-ar fi făcut d-lui Mihu o vizită, care a ținut aproape un cias. Ce au vorbit ei amândoi, nu se știe sigur până acum.

Unele gazete ungurești aduc știrea, că dl Mihu ar fi declarat unui redactor ungur:

„Împăcarea româno-maghiară nu se poate ajunge din cauză, că forurile competente au găsit, că nu pot primi toate condițiile, pe cari eu le-am pus pentru încheierea păcii. Cu toate acestea, nu cred că afacerea cu împăcarea să se strice cu totul. Dar nu știu nici aceea când se vor mai putea începe pertractări.”

În urma svonului despre această vizită, se pare, că comedia împăcării nu și-ar fi ajuns sfârșitul.

Dar, din toate acestea nu se va putea alege nici o ispravă. Dacă nici cererile puține ale d-lui Mihu nu le îplinește guvernul, atunci cum să se poată încheia pace? Și nu trebuie să trecem cu vederea, că ceea ce cere dl Mihu e puțin de tot. Drepturile noastre firești sunt cu mult mai mari.

Cancelaria partidului național.

În ultima ședință a comitetului central al partidului național român, dl *Dr. Victor Onișor* a arătat că una dintre cauzele, cari au întârziat organizarea politică a Românilor din Ungaria, este lipsa unui birou (cancelarie) central, care să țină în curent pe membrii partidului cu tot ce se petrec în țară. Scopul acestui birou ar fi să facă o statistică a tuturor alegătorilor români, să dea informații și deslușiri cluburilor din comitate, să stăruiască pentru organizarea poporului românesc în comune și să supravegheze ori-ce mișcare politică.

Conducătorul acestui birou va trebui să facă din când în când raport despre rezultatele activității sale. El va trebui să meargă în cercurile electorale, să organizeze adunări populare și împreună cu șefii locali, să caute a trezi în popor interesul față de cauza națiunii române.

Propunerea domnului Onișor a venit în timp potrivit.

Comitetul central a format acest birou, însărcinând pe părinte *Dr. Vasile Lucaciu* și pe dl *Dr. Ioan Suciu* cu conducerea lui. Deocamdată Comitetul central a hotărât să convoace mai multe adunări populare. Zilele trecute au fost spre acest scop la Budapesta deputatul *Dr. Ștefan C. Pop* și dl *Dr. Iuliu Mantu*, spre a stabili cercurile în cari se vor ține mai întâi aceste adunări și a discuta programul lor.

Un punct, asupra cărora vorbitorii vor avea să stăruie cu mai multă stăruință, este reforma electorală și introducerea votului universal egal și secret, apoi cererea de a se face o nouă împărțire a cercurilor electorale, cari, așa cum sunt împărțite astăzi au în vedere numai interesele alegătorilor Unguri. Pe de altă parte aceste întruniri vor protesta în contra măcelurilor și a crimelor săvârșite în ultimul timp de jandarmii Unguri.

Cu începerea funcționării acestui birou se inaugurează o nouă mișcare în viața politică a noastră, cari am avut să suferim înfrângeri și din cauza lipsei de organizare mai bună.

Din România.

Guvernul cel nou.

Guvernul cel nou, alcătuit din membri partidului conservator, are următorii miniștri: P. P. Carp, prim-ministru și ministru finanțe; Titu Maiorescu, la externe; Al. V. C. C. Arion, la interne; N. Filipescu, la războiu; C. C. Arion, la culte și instrucțiune; Ion Lahovary, agricultură și domenii; Barbu Delavrancea, lucrări publice; Dumitru Neștescu, comerț și industrie; Mișu Cantacuzino, justiție.

Programul noului guvern.

La clubul conservator, dl P. Carp, șeful partidului și prim-ministru, a făcut următoarele declarațiuni, cu privire la cele ce are de gând să facă pentru țară:

Noi, conservatorii ne-am ocupat în totdeauna de clasele de jos cari formează temelia statului.

Pentru meseriași vom schimba în așa fel legea, ca să asigurăm și pe meseriași lucrători și pe patroni.

Vom lua măsuri, ca administrațiile să nu fie asupritoare pentru meseriași.

Vom asigura pre muncitorii contra nemorocirilor și ne vom sili să-i asigurăm și pentru bătrânețe.

Înaintașii noștri (liberali) ne-au lăsat o situație financiară bună, mulțumită căreia putem să venim în ajutorul meseriașilor.

Pentru țărani vom căuta să sporim proprietatea mijlocie, prin împărțirea proprietăților de mână moartă (ale băncilor și spitalelor).

Eu am luat de mult măsuri pentru crearea proprietății mijlocii, dar urmașii mei au schimbat legea.

Am credința că dacă la 1907 erau mai mulți țărani cu proprietate, nu se făcea marea tarburare.

Vom lua măsuri ca în viitor Casa Rurală să-și facă datoria și să dea țăranilor spre cultivare toate moștile ce le cumpără, iar nu să le exploateze ea.

Tot pentru țărani vom veni cu un proiect de lege prin care voia șterge impozitul funciar (darea de pământ) pentru proprietățile mai mici de șase hectare (10 jugere).

Știm că scumpirea traiului apasă pe mulți. De aceea vom lua măsuri ca prin schimbarea tarifului vamal și a tarifelor de căi ferate să ieftinim mijloacele de trai.

Acestea credem că formează un program de muncă îndestulător pentru un guvern de trei-patru ani, căci guvernele nu sunt nemuritoare.

Sporindu-se veniturile cetățenilor, vor spori și ale statului și de aceea ministerul domeniilor va avea o altă organizare.

Ministerul lucrărilor publice va avea să se ocupe de sporirea liniilor de cale ferată și a șoselelor (drumuri împetrite).

Vin acum la o parte scumpă inimei mele.

Vom face reforma administrativă, așa ca administrația să fie a țării, nu o armă de luptă a partidelor.

Acestea toate pot fi îndestulătoare pentru a asigura liniștea înăuntru.

Pentru a fi feriți de atacurile ce ne pot veni din afară, vom întări astfel armata ca prin puterea și vitejia ei să fim la adăpost sigur.

Ce scriu alte gazete?

„Neue Freie Presse“ (Viena), vorbind de noul guvern Carp, zice:

„Austro-Ungaria are motive deosebite de a-l saluta, căci a fost totdeauna partizan al legăturilor de strânsă prietenie cu monarhia. În timpul șederei sale la Viena, în Noiembrie 1910, dl Carp a declarat unui redactor al ziarului „Neue Freie Presse“ următoarele: „Este sigur că ne-am afla alături de Tripla-Alianță în cazul unei complicațiuni internaționale, în care și România ar fi angajată, căci interesele României merg alături cu interesele Triplei-Alianțe“. Dl Carp este nașul unei apropieri sincere a României de Tripla-Alianță în general și de monarhia dualistă în special. D-șă a avut din toate timpurile ca țintă să susțină buna reputațiune a României ca Stat civilizat. Dl Carp, cunoscând nevoile timpului, dorește să înceapă pentru patria sa o eră, în care ea să aibă chemarea să iee parte la sarcinile civilizațiunii.“ (A. R.)

„Scara“ (București) Luptătorii naționalităților sunt mult mai numeroși în pușcării (temnițe) ca în pomposul palat al parlamentului din Pesta. Trei milioane și jumătate de Români au dreptul să fie reprezentați în parlament abia prin cinci deputați, aleși ca prin minune și aceștia. Însă acelaș popor puternic și pașnic are datoria să-și trimită an de an, ba chiar lună de lună, reprezentanții săi în pușcăriile ungurești. Aici nu se pot rosti discursuri energice, nu se poate „conspira“ împotriva pretinsului stat național maghiar. Aici se găsește pâne uscată și pentru flămânzii de „Valahi“, cari hrănesc din munca lor atâția mari și mici satrapi ungurești!...

Așa socot șovinistii maghiari, dar se înșală amar. Dacă există vre-o instituție, care să primejduiască siguranța și liniștea statului ungar, apoi numai pușcăriile politice din Ungaria îndeplinesc acest rol odios. Acolo, în beznă și suferință, sufletele românești se oțelise și mai mult, adunând tot amarul, care nu se uită nici odată. Cine dintre Români a făcut pușcăria maghiară, s'a putut stănge de vezi, precum s'au stâns unii dintre luptătorii de dincolo, dar nu s'a pomenit unul, care să nu prindă curaj, știind bine, că locul său din pușcărie i-se păstrează.

Da, există și agitatori și conspiratori politici în Ungaria. Aceștia sunt toți politicienii oficiali, toți procurorii și judecătorii, cari desched portile temnițelor pentru bravii fii ai popoarelor nemaghiare din Ungaria.

„Conservatorul“ (București). Declarațiile pe cari le-ar fi făcut moștenitorul tronului față de primul ministru al Ungariei cu privire la politica Kossuthistilor, a stricat toate socotelile șovinistilor maghiari. Privitor la ridicarea prestigiului (cinstei și valorii) militar al monarhiei prin sporuri însemnate la creditele militare, presa șovinistă maghiară găsește, că acel prestigiu se poate ridica și prin acordarea de concesiuni poporului maghiar pe terenul organizării armatei, dând a înțelege, că armata din Ungaria trebuie maghiarizată.

Supărările maghiarilor se înțeleg ușor. Politica de deschilinire a independențelor de sub conducerea lui Kossuth și Iusth a dat faliment; Maghiarii nu mai pot spera vre-odată să-și mai realizeze idealul lor național. Presti-

*) O gazetă foarte răspândită, care e în slujba Jidanilor bogăți și a guvernului unguresc.

**) Gazeta partidului conservator.

**) Gazeta partidului conservator, care e acum la putere în România.

giul monarhiei nu îngăduie decât unirea tuturor țărilor de sub coroana habsburgică într'un tot armonios, dând liberă dezvoltare tuturor popoarelor din imperiu.

Știri politice din străinătate.

Germania și Rusia. În gazetele franțuzești se scrie, că împăratul Germaniei a înduplecat pe Țarul Rusiei să nu mai țină pe Isvolsky ca ministru de externe al Rusiei. Isvolsky e cunoscut ca un mare dușman al Triplei-Alianțe, mai ales al Austriei. De aceea a încercat să oprească anexarea (alipirea) Bosniei și Herțegovinei la Austro-Ungaria, cu toate că cu câțiva ani mai înainte Isvolsky nu era potrivnic acestei anexări. Se mai spune, că ministerul rusesc ar fi vestit celui francez și englez, că Rusia nu va sprijini nici Franța, nici Anglia, dacă acestea vor vrea să înceapă ceva contra Germaniei.

Vestea aceasta e bună și pentru noi, și iată pentru ce: până când țările cele mari (Rusia, Austro-Ungaria, Germania, Franța, Italia și Anglia) se vor împedeca unele pe altele de-a începe războiu, e nădejde de pace. Și oamenilor le trebuie pace, căci războiul prăpădește nu numai averi, dar mai ales oameni, și încă tot pe de cei mai tineri și mai sănătoși.

Portugalia. În republica asta nouă au fost câteva scandaluri. Republicanii, cari mai de mult se plâneau, că ei sunt asupriți de monarhiști (de cei-ce vor să aibă domnitor, rege sau împărat), acum, că au ajuns ei la putere, încep să asuprească ei pe monarhiști. Dăunăzi au năvălit asupra redacțiilor și tipografiilor dela trei gazete monarhiste și au dărâmat și pustiit toate ca niște Tătari. E trist, că au uitat vorba Mântuitorului: Ce ție nu-ți place, altuia nu face!

În țara aceasta unde o parte a poporului și-a alungat pe rege, sunt mari nerânduieli. Lucrătorii și funcționarii dela căile ferate s'au pus în grevă, cerând înmulțirea lefurilor. Nici un tren nu mai circulă prin Portugalia, afară de aceea firele de telegraf sunt tăiate. Numai prin scrisori se mai află câte ceva din cele-ce se petrec acolo. După știri mai nouă, s'au răsvrătit chiar și soldați, cerând și ei plată mai mare. Aceasta e mare rușine, căci soldații nu sunt oameni cu plată ci apărătorii țărilor.

Turcia. Guvernul sârbesc din Belgrad a primit dela consulii săi din Turcia știri, cari prevestesc o primăvară furtunoasă în Peninsula-Balcenică. După știrile acestea, bandele — acum de tâlhări — bulgărești și grecești, s'au înțeles de-a binele, ca să atace împreună satele turcești, să prade și să omoare. Nu vor rămânea cruțați nici românii naționaliști, cari țin cu Turcii, căci aceștia îi ajută să scape de jugul grecesc. Sârbii și Albanezii din Macedonia, temându-se de întărirea Grecilor și Bulgarilor, vor forma și ei bande, cari vor ataca satele bulgărești și grecomane (ale Românilor, Sârbilor, Bulgarilor și albanezilor, cari țin cu Grecii). În felul acesta ne putem aștepta iară la măceluri, cari vor costa sânge mai mult creștinesc. Guvernul turcesc, care acum e tare și nu mai suferă cu una cu două rușinea bandelor, încă va tăia și spânzura, tot printre creștini.

Albanezii sunt pe cale de răzvrătire. Ministrul de războiu a chemat sub drapel (la serviciul militar) pe toți Albanezii recrutați (asentați), dar nici unul nu s'a prezentat până acum. Foarte mulți au fugit în Munte-negru.

Sfințire de școală.

Cața, 30 Decembrie v. 1910.

Sărbătoarea Crăciunului a fost pentru noi o zi de înaltă praznic. Pe lângă bucuria Nașterii Domnului, am avut bucuria să ne învrednicim și de sfințirea școlii noastre, o clădire, decât care mai frumoasă cu greu se vor găsi multe în Ardealul nostru.

Ridicarea acestui local pentru luminarea creștinească și națională a sufletelor noastre, avem să o mulțumim mai ales vrednicilor Căței, cari trăiesc în România, între cari trebuie amintit cu mare laudă frații Mircea, proprietarii vestitei berării „Carul cu bere” din București, și profesorul universitar din Iași, dl Dr. Ioan Ursu.

La serbarea sfințirii a fost trimis de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit din Sibiu dl L. Triteanu, asesor consistorial. Din Brașov a venit dl G. Dima, marele nostru măiestru cu corul bisericii Sfântului Niculaie de acolo. Din România încă am avut oaspeți, pe d-nii Marin Dumitrescu, directorul liceului „Gheorghe Lazar” din București, dl Dr. Munteanu Murgoci, profesor la școala de poduri și șosele (de ingineri) din București și fruntea tuturor, poetul neamului nostru, nemuritorul George Coșbuc.

Služba bisericască au îndeplinit-o cinci preoți și un diacon, în frunte cu trimisul Inalt Prea Sfințitului. Răspunsurile le-a dat corul de sub conducerea d-lui Dima. La sfârșit, dl Triteanu ținu o cuvântare, în care arată însemnătatea cea mare a bisericii și a școlii naționale și laudând pe cei ce au contribuit să facă „minunea” aceasta, sfătuiește poporul să o ferească de vânturile dușmane.

S'a făcut apoi în curtea școlii sfințirea apei. Aici se citește o scrisoare a Inalt Prea Sfințitului Sale mitropolitului, care laudă pe parohieni pentru jertfele aduse pentru cultura națională românească și le împărtășește binecuvântarea sa arhierască.

După sf. liturghie și după sfințirea apei, la cari au luat parte și preotul sășesc din loc, dl Binder, precum și consiliul comunal în frunte cu primarul și notarul, amândoi sași, s'au pus cu toți la masă. În cursul prânzului, oaspeții au fost înveseliți cu cântecele fetelor de pe galerie, cântări de ale oaspeților din Brașov, și cântecele orchestrei țărănești.

S'au ținut și o mulțime de toaste pentru bravul popor din Cața, pentru oaspeți, pentru mai marii noștri, pentru binefăcători ș. a. A vorbit și pastorul Binder, laudând râvna pentru înaintare a Românilor.

Sărbarea aceasta a fost și serbarea iubitelui nostru G. Coșbuc. Măiestrul Dima a rostit câteva cuvinte însușite despre acest „diamant al neamului nostru,” ale cărui lucrări vor rămânea până când va mai răsună limba românească. Un vifor de aplauze a fost răspunsul mesenilor. Aici, în mijlocul țărănilor, a putut vedea dl Coșbuc, cine îl iubeste. Nu Bucureștii cei domnești îi pot înțelege sufletul lui, el, care a înțeles sufletul nostru al țărănilor...

Unde se arăta, era aclamat, bărbați, femei, bătrâni, tineri, toți se îmbulziau să-l vadă de aproape pe cel ce i-a pictat așa de minunat, încât nu se va găsi nici odată pictor mai măiestru, care să prindă pe pânză sau hârtie pe Român așa cum este el. Cântecele fetelor erau numai cu vorbe din poeziile lui. Domnule Coșbuc! Mai lasă Bucureștii ăia cu suflete pustii și vino mai des pe la noi! Dar nu te opri prin orașe numai, ci vino la noi la țară, la țară românească, care-ți înviorează sufletul, ca să se învioreze și sufletele noastre.

Planul clădirii școlii a fost făcut de dl inginer Hârjeu din București, iar însuși clădirea au făcut-o firma Dușoiu și Leucă din Brașov. Școala are mai întâiu două sale mari de învățământ și încăperi laterale. Este apoi locuința învățătorului și o sală mare pentru petreceri și conferințe populare. Cele două părți sunt împreunate printr'un coridor (gang) frumos, lucrat cum sunt coridoarele din mănăstirile din România. Toată clădirea a costat preste cincizeci mii de coroane.

S'a făcut un lucru frumos și noi suntem mândri de el, pentru-că fiii comunei noastre l-au făcut.

Românul.

Din Basarabia.

Arare ori putem da și câte o știre mai bună dela frații din Basarabia, cari își zic Moldoveni până în ziua de astăzi, căci din timpul Moldovei bătrâne au fost ruși. Când se pornise mișcarea de libertate din Rusia, sufletele române de pretutindeni se veseliau cu nădejdea, că în sfârșit se vor ivi și zorile deșteptării naționale la Românii noștri Moldoveni. Incepură să apară gazete românești, să se tipărească cărți de rugăciuni, cari deși îmbrăcate în haina urâtelor litere rusești, dar totuși cuvântau românește. A început însă să sufle din nou vântul gheșos al asupra rusești, în Basarabia fu numit adecă un mitropolit rus, care urește din suflet tot ce e românesc, gazetele au încetat, bărbații naționaliști din slujbele bisericesti au fost trimiși în fundul Rusiei, ca să nu mai poată propovădui graiul românesc. E acelaș sistem urmărit de Unguri, cari trimit pe funcționarii români pe pusteale sălbatice ale Ungariei, iar nouă ne trimit pe cap stărpitori, cum au fost inspectorul Szabó dela Făgăraș și alte bazaconii de felul acesta.

Cu toată negura aceasta, care s'a lăsat din nou preste Moldoveni, sufletul românesc n'a adormit încă. Nu de mult a apărut o lucrare intitulată *Carte moldovenească. Așezată de C. V. Popesco. Kișinev 1910.* — 208 pagini, 50 copeici (vre-o coroană și 80 de bani). E vorba de o carte de citire pentru popor, cuprinzând mai ales bucăți instructive: poezii și fabule, iar la sfârșit glume. Bucățile sunt alese foarte bine, fiind mai toate de scriitorii noștri cunoscuți.

Dorim din tot sufletul, ca lucrarea aceasta să fie urmată de cât mai multe altele, pentru-ca să vedem odată și pe „Moldovenii” din Basarabia cuprinși de cultura națională românească, cel puțin atâta, cât suntem noi Românii din Transilvania și Ungaria.

Ca să se vadă greutățile, cu cari a avut de luptat autorul, precum și scopul urmărit de el, lăsăm să urmeze și prefața autorului: „Câteva cuvinte despre Cartea moldovenească”.

„Mărturisesc, că nu fără de sfială m'am apucat de o așa serioasă ocupație, cum este, fără îndoială, a scoate o carte moldovenească în Basarabia. Aicea, afară de aceea că limba nu e cunoscută de autoritățile țării, încă mai ești silit să nu prea bagi în samă nu numai greutățile tehnice, cum de exemplu lipsa tipografiilor speciale, librăriilor și altele, cari se înțelege scumpesc și cartea, dar încă mai greu e de adunat și de potrivit materialul, cum din partea limbii, așa și din partea înținerii.”)

*) În Rusia nu se poate tipări nici o carte, până ce n'a cetit cenzorul manuscrisul — adecă lucrarea scrisă cu mâna. El poate șterge ce vrea, iar de cutează să tipărească cineva din cele șterse, înfundă temniță. Cel puțin acolo nu e minciună ca la noi în Ungaria, unde zic, că e libertate și dacă te plângi în gazetă sau arăți crimele, ce le fac slujile guvernului, te vâră în temniță.

„Dar cine știe viața Moldoveanului basarabean, știe și aceea, că *Moldoveanul nu citește cărți*. Cărțile rusești nu le citește, pentru-că nu le înțelege, acele moldovenești pentru-că nu le are.

„Astfel, după-ce copiii Moldovenilor ies din școală, cum și părinții lor, în toată viața nu iau cartea în mână.

„Cu toate că ar fi bine să știe Moldovenii limba și cartea rusească,*) totuși realitatea nu o poți ascunde. Dacă Moldoveanul nu se poate folosi de cartea rusească, apoi se'nțelege, că trebuie să-i dăm carte, cum zice el: „moldovenească”, care dacă nu e așa bine așezată și în limbă mai puțin bogată,**) tot e mai deslușită și de aceea mai folositoare.

„Numai această conștiință ne-a silit să ne hotărâm a scoate cartea de față.

„De aceea sperăm, că cititorii având în vedere și împrejurările, cari au însoțit ieșirea acestei cărți la lumină, ne vor ierta defecturile iminente”.

O statistică sășescă.

În zilele din urmă ale anului abia trecut, s'au trimis bărbaților de încredere sași din toate orașele și satele din acea parte a Transilvaniei, unde erau mai de mult scaune și județe sășesti, coale cu întrebări privitoare la viața economică a tuturor locuitorilor. Întrebările sunt foarte amănunțite și au în vedere următoarele: populațiunea, proprietatea de pământ, aranzile, casele de locuit și nemestiile (clădiri economice), lucrători, datorii, economii, asigurări, biserica și școala, comuna politică, dările de tot felul, economia. Două din cele mai puternice asociațiuni sășesti, asociațiunea societăților de agricultură și cea a societăților Raiffeisen, sprijinesc cu bani facerea acestei statistici. După cum ne spune gazeta cea mai mare sășescă, „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” din Sibiu, scopul acestei statistici e următorul: să-și creieze o temelie tare pentru lucrarea viitoare a societăților și reuniunilor lor. De aceea e de cea mai mare importanță, zice aceeași gazetă, ca să se știe bine și starea economică a naționalităților — e vorba de Români, căci de Maghiari n'au parte norocoșii de Sași —, cari locuiesc împreună cu Sașii.

Cu facerea statisticii sunt însăroinați preoții, învățătorii și notarii sași. Aceștia — suntem siguri și noi — vor da o lucrare vrednică de însemnătatea ei, căci preoții, învățătorii și notarii sași s'au dovedit totdeauna de stâlpi puternici ai luptei mai ales economice.

În legătură cu cele de sus ne aducem aminte de ceva. Cu mulți ani în urmă, dl Romul Simu dela „Asociațiune”, lucrase un program întreg pentru facerea unei statistici economice. Să fi avut și acel program soarta multor altor proiecte de-ale noastre, cari să votează cu unanimitate, apoi se îngroapă în arhivă? Concetățenii Sași ne ușurează munca: după-ce își vor fi terminat ei statistica lor, care ne cuprinde și pe Românii dintre ei, nu mai avem tocmai așa mult de lucru. Și o temelie ni-ar trebui și nouă pentru a putea ajunge la o biruință economică, fără de care e grea și cea culturală, și cea politică.

*) Asta o zice, ca să îmblânzească pe cenzor.

**) Limba românească e cu mult mai bogată și mai frumoasă, decât toate celelalte limbi, numai n'o cunoaștem încă bine. Asta se va vedea, când se va fi tipărit de Academia Română din București „Dicționarul limbii române”, pe care-l lucrează ardeleanul Sextil Pușcariu.

Necuratul?

Ziarele ungurești publică următoarele despre o fetiță română, care, se zice, ar fi stăpânită de puteri ascunse.

În noaptea Anului nou nemțese familia judecătorului de ocol din Baia de Criș, pe când poftea oaspeților an nou fericit, auziră deodată lovituri puternice în pereți și ferestre. Loviturile acestea au produs o groază de nedescris între cei prezenți, cari credeau că sunt atacați de vre-o bandă de tâlhari. Liniștindu-se încetul cu încetul spiritele, și prinzând curaj, bărbații înarmându-se, au ieșit în curte, să vadă ce s'a întâmplat.

Mare le-a fost mirarea și spaima, văzând pietrele lovindu-se singure de pereții casei, apoi coceni de porumb, bucăți de lemne și alte lucruri mai ușoare sburând spre ferestre. Au căutat în zadar făptuitorii, dar n'au dat de nimeni. Petrele veneau într'una. Întorcându-se în casă — altă nenorocire. Servitoarea, o românească de vre-o 16 ani, leșinase, iar doamnele nu o puteau trezi. După vreme îndelungă fata și-a venit în fire, și a început să plângă cu hohote. Ceilalți o priveau tăcuți și nu-i puteau înțelege plânsul. Într'un târziu se mai liniști și putu să vorbească. Spuse, că ea este cauza aruncăturilor de pietre, fiind stăpânită de necuratul.

— N'am ce să-i fac! — zicea fata. Dacă slujesc într'un loc o lună, mai mult nu pot sluji. În ziua a 31-a mă lovește pietri, coceni și bucăți de lemn. Nu știu de ce. Scapă-mă, domnule, că de nu mor.

Judecătorul n'a crezut spusele fetei. A doua zi, însă, povestind și altora întâmplarea din seara anului nou, a aflat și alte lucruri interesante referitoare la servitoarea lui.

Conducătorul cărților funduare a istorisit și el un caz asemenea, întâmplat tot cu aceeași fată, care fusese cu o lună înainte servitoare la dânsul. Pe la sfârșitul lunii Noemvrie fata a fost jocul aceluiași puteri ascunse. A văzut cum se ridică pietre și zboară în spre ea, lovindu-o cu putere. Iar fata plângea și se ruga într'una să o vindece. Conducătorul crezând că fata este atinsă de vre-o boală la minte i-a dat drumul.

Vorbele acestea au stârnit tot interesul pentru servitoare. Au telefonat în satul natal al fetei, în Lunca, de unde s'a răspuns, că fata și acasă atrăgea diferite lucruri, și din pricina aceasta a părăsit satul.

Întrebată fata a mai răspuns următoarele:

— În vară pe când pășteam oile tatălui meu, un cocian de porumb a sburat în spre mine. M'am uitat jur înprejur, dar n'am văzut pe nimeni care l-ar fi putut asvârli. După cocian au început a se lovi de mine și piatrile. M'am înspăimântat și am luat-o la fugă. Pe unde mergeam crengile de arbori se aplecau. Am început să plâng și fugeam nebună. Pe uliți de mă întâlneam cu oameni, li vedeam cum își fac crucea, ca de necuratul. Ostenită am ajuns acasă și am căzut sub un frăgar. De atunci nu mai am liniște. Tot în ziua a 31-a mă stăpânesc aceste puteri. Toți cred că sunt nebună.

Mărturisirea fetei a îndemnat pe vre-o câțiva să cerceteze mai de aproape acest lucru.

Aproape toți s'au convins de adevărul lui. Numai judecătorul crede, că este vre-o glumă la mijloc, sau o fapta unor oameni fără inimă. Despre cazul acesta a fost înștiințată momentan jandarmeria, care însoțită de medicii cercului supraveghează pe tânăra copilă, ba e vorba să o ducă la Pesta, ea s'o cerceteze.

Literatură și știință

Bancă nouă.

*Toți au vestit în gazete
Bancă nouă, de-au făcut.
Numai noi, modești din fire,
Noi, mai bine am tăcut.*

*Așteptat-am noi ca banca
Să ne-o laude prin foi,
Dar văzând, că nu vrea nime,
Hai, să ne-o lăudăm noi.*

*Noua bancă e chemată,
A veni într'ajutor
Și-a scăpa de sărăcia
Sufletească pe popor.*

*Camăta este eschisă,
Nu luăm nici un filer:
La noi e egalitate,
Fie domn, fie ziler.*

*Banca noastră nu i pe acții,
Ascultați, de-aveți urechi!
— Am făcut-o, căci școlarii
Nu 'ncăpeau în cele vechi.*

Petra O. Orlățanu.

Vârsta omului.

După ce Dumnezeu făcu lumea cu toate ale ei, că doar nu-i lucru ușor să faci atâtea și atâtea din nimic, Ziditorul începu a chema înaintea sfintei sale fețe, toate vietățile pământului și a le hotărî cât au de trăit în lume și cam ce rost au să aibă în ea.

Începu cu omul.

— Tu, omule, care ești făptura cea mai aleasă a mâinilor mele, ai să stăpânești lumea, ai să fii fericit și după moarte, dacă vei lucra numai de bine te voi face părtaș alături de mine, tuturor bunătăților cerești; tu ai să trăiești 30 de ani.

Omul văzându-se așa de cinstit de ziditor i-se păru puțină vârsta aceasta, rămase scârbit în gândul său și tăcu.

Iacă vine la rând măgarul.

— Tu, porunci Dumnezeu, ai să fii răsul copiilor, ai să ai urechi lungi, cap mare și minte proastă, ai să mănânci rău și ai să duci în spate cele mai grele poveri.

Oamenii au să te bată când vei fi îndărătnic, hulit ai să fii de toți, totuș vei trăi 50 de ani.

— Dacă am să trag așa canon Doamne, mi-i prea mult de trăit 50 de ani; lasă-mă cu 30 că mi-e de ajuns.

— Doamne, se rugă omul, dă-mi mi-e ce prisosește măgarului. Ziditorul ascultă ruga omului și-i dăruie cei 20 de ani, de care se lăpădase măgarul; dar pentru lăcomia lui îl potrive el cum știu în dumnezeiasca sa chibzuință.

Veni rândul cânelui.

— Tu ai să păzești casa omului de hoți și turmele lui de lupi. Vei șede în frig și în ploaie; ai să fii cel mai credincios dobitoac omului, te vei hrăni rău, vei roade oase și vei mânca hoituri și ai să trăiești 40 de ani.

— Bunule, zise cânele, mi-e de ajuns mie numai 20 de ani.

Omul, care era și el pe acolo, curios să vadă cât are să-i dea de trăit cânelui, ceru lui Dumnezeu să-i dăruiască tot lui restul de ani dela câne. Dumnezeu nu se împotrivi și-i dăruie încă 20 de ani; avea dar de trăit omul nostru 70 de ani.

După ce rândui și vârsta celorlalte dobitoace și fiare, iacă mai la urmă și maimuța.

— Tu ai să trăiești prin pustiri, ai să te hrănești cu roadele copacilor din pădure, ai să te acăți de crăcile pomilor, ai să-ți fie dușmani toate dobitoacele, ai să dormi prin scorburile copacilor și ai să te cerci să faci ce lucrează omul; el are să te prindă și are să te dea copiilor să se joace cu tine și ei au să te batjocurească, ai să aduci puțin cu omul și ai să trăiești 60 de ani.

— Vai Doamne! mi-s de ajuns 30 de ani!

Omul care era și el pe acolo, să miră de nechibzuiala lui Dumnezeu. Cum? dobitoacelor, care nu puteau fi fericite ca el le dădu să trăiască așa de mult, și lui numai de 30 de ani! Ceru dela Dumnezeu să-i dea lui restul de ani până la 60 ce-i dăduse maimuței.

— Ai tăi să fie și aceștia, dar să ai parte din rostul dobitoacelor de la care ai cerut partea lor de vârstă, și se făcu nevăzut.

Și de atunci a rămas că omul e adevărat om, până la 30 ani. De la această vârstă îl înconjoară copiii și nevoile de luptă și muncă ca un măgar până în 50 de ani. De aici încolo, până la 70 de ani, fiind greoi, trudit și istovit de muncă, șade mai mult pe lângă casă, de o păzește ca și un câine credincios, care păzește casa stăpânului, ne mai putând munci și uitând ce a știut. De la 70 de ani înainte se joacă cu copiii, le face păpuși, se plimbă cu ei, suferă obrăznicile lor și ajunge până la suta de ani drept în mințea maimuței.

Auzită de la Const. Alex. Mitocaru, din Bogdănești, care era de 87 ani. — Suceava.

Zorleni-Tudov.

M. Lupescu.

Vasile Stroiescu

Marele binefăcător al Românilor.

Un nou dar de 2000 coroane pentru Români
cei arși în Răușor și Băiești.

Nu credem să mai fie azi pe nicăiera Român cu cât de puțină carte, care să nu fi cetit de numele lui *Vasile Stroiescu*. Acest om a dovedit o inimă nespuse de bună pentru mult încercatul nostru popor din această țară.

De 11 luni de zile încoace acest mare bărbat a dăruit pentru diferite scopuri de binefacere suma de vr'o 700 mii coroane. Nu trece săptămână în care să nu auzim, că Stroiescu a dăruit colo atâta sau atâta.

Cel mai din urmă dar al marelui Stroiescu este suma de 2000 coroane, pe care a trimis-o pentru nenorocii arși de foc în comunele Răușor și Băiești lângă Hațeg.

(Daspăre acest mare foc am scris și noi în numărul trecut al foii. Un foc așa grozav rar s'a mai întâmplat. Au ars 1200 de case și alte zidiri. Focul a izbucnit în Râșnor, dar mânat de vânt a ajuns până în Băiești. Pa-gubele fac preste 300 de mii de coroane. Vre-o 3000 de suflete au rămas acum, pe iarnă, fără adăpost.)

Ce inimă bună și milostivă are vrednicul nostru Stroiescu să vede și de acolo, că în momentul ce el a aflat din gazete despre acest foc groznic, numai decât a trimis prin in-institutul „Albina” din Sibiu 2000 coroane pentru acești nenorociți.

Sumele cele mari, de sute de mii co-roane, le-a dat Stroiescu pentru ajutorarea școlilor. Despre aceste am scris de mai multe ori atât în „Foaia Poporului” cât și în „Călin-darul Poporului”, unde încă am pus chipul marelui binefăcător, înșirând toate dăruirile lui, ce le-a făcut neamului nostru.

Dumnezeu să-l țină încă mulți ani fericiți!

Poezii populare.

De pe Cimpie.

Mult măntreabă frunza verde:
De ce fața mi-se pierde?
Eu am spus frunzei verde:
Oă fața mea mi-se pierde,
Nici săpând, nici șuerând,
Numai la năcz trăgând.

Fata care să iubește
Ziua umblă husește,
Noaptea doarme iepurește.
Dar eu dacă nu iubesc
La nime nu mă gândesc,
Iar sara mă odihnesc.

Săraci ungușicele
Negre-s ca țigancele,
Mărunte-s ca curoile
Și să 'ntore sara pe lună
Ca nește gheme de lână.

Vai săracul dorul badii
De l'aș putea răsădi,
Cu mare drag l'aș plivi.
De l'aș putea sămăna
Cu ce drag l'aș seera,
Și l'aș face steag în prag,
De l'aș îmblăți cu drag.
Ba l'aș măcina mărunt
La morișcă de argint.
Ba l'aș cerne prin sprâncene
Și l'aș străcura prin gene.
Ba l'aș frământa 'n inele
Și l'aș coace 'n jar de lemne,
Sau l'aș da inimei mele
Să'i mai treacă de durere.

Iubește-mă pușor,
Că de nu mă inbești mor;
Iubește-mă puinț drag,
Că de nu mă iubești zac.

Am o mândră ca o floare,
Să culcă sara cu soare
Și să scoală 'n prânzul mare.
Cum să scoală cată 'n oală,
Bat'e păcatele boală:
Da găsește 'n oală mână,
Iar de nu iară să culcă.

Mâncel focul urâtul,
Cum o cernit pământul;
Ba m'o cernit și pe mine,
De nu trebuesc la nime.

Cele zece porunci ale Românilui.

Un Român verde, care trăiește în America, publică următoarele porunci pe cari trebuie să le țină Românul: 1) Tot Românul să se fe-rească de procese, mai bine să se împace cu dușmanul lui; dacă totuși e silit să poarte proces, să-și ia avocat român. 2) Tot Ro-mânul să învețe a ceti și scrie, căci altcum este pierdut în lumea aceasta. 3) Tot plu-garul, care are mai mult de un ficior, pe unul să-l facă tot plugar, pe ceilalți să-i dea la meserii sau comerț, ca să umplem și orașele de Români. 4) În toată casa româ-nească să fie o gazetă românească. 5) În toată comuna să se înființeze coruri naționale, căci mai frumoasă podoabă ca un cor românesc nu poate avea satul. 6) Învățătorii români să țină în toată Dumineca prelegeri și sfaturi de-spre economie, pomărit, stupărit, despre legi și despre meserii și comerț. 7) Imprumuturi de bani să se facă numai la băncile româ-nești, în toate comunele să înființeze Românii tot felul de tovărășii pentru ajutorarea lor, căci Dumnezeu numai atunci ajută, dacă și omul se ajută. 8) Înainte de toate, Românul să nu calce în bolta străinului, care ne este duj-man de moarte, ci dacă nu e prăvălie în sat să facă o tovărășie pentru prăvălie. 9) Să se facă pentru tot neamul românesc un port na-țional uniform, care să nu fie scump, dar să fie frumos și practic (potrivit la purtare și la lucrul). 10) Românul să-și iubească *sfânta biserică* și numai *școala națională românească*.

Vorbe adânci.

Cine n'a gustat amarul, nu știe ce e zăharul.

Pe pleșuv nu-i greu a-l tunde.

Nu da băta în mâna prostului.

Râsul te râde și batjocura te batjocorește.

Ioan Creangă — Moldova.

Glume și snoave.

Calul Țiganului.

— Culeasă din gura poporului. —

Măi Rumâne! da cum să fac să am și eu un cal așa de iute ca al tău, zicea un Țigan într-o zi unui țaran.

— Păi de, mă Țigane, dacă 'vrei să ai cal ca al meu, uite cum trebuie să faci: ia un bostan de cel mai mare, și du-te în vârful dealului pe care îl vezi colo și pune-te cu burta pe el și clocește timp de trei luni și o să vezi ce cal o să iasă că n'o să-l poți încăleca.

Țiganul auzind acest sfat, mulțumi Ro-mânului și plecă să caute un bostan mare, pe care îl găsi în curtea unui vecin, de unde îl șterpeli cât ai clipi din ochi.

A doua zi de dimineață, se duse pe deal și începu să clocească.

Trecu o zi, trecură două, Țiganul făcea spume la gură de atâta cloceală; a treia zi însă nu mai putu să rabde, îl dureau pân-te-cele, se sculă năcăjit și bostanul alunecă la vale, unde se lovi de un tufiș și se făcu bu-căți.

Un biet epure, care ședea ascuns aici, se sperie și o luă la fugă. Țiganul văzând cum fugi epurele, a crezut că este mânzul eșit din bostan și scărpinându-se după cap zice: haoliu mânca-te-aș numai trei zile te cloceii și huite ce foc de cal a eșit, dar să-l fi cloceit trei luni, zău că nu mai puteam să-l încălec, mă trântea și oasele mi-le rupea. Bine că m'a păzit Dumnezeu.

Tion.

Jozsi în furate

— Anecdodă. —

Iozsi băcsi, om de treabă,
Să duse 'n curte domnească,
Să se bage, cum fac alții,
Ca de cociș să slujească.

Și se bagă, ia arvună,
Ca ori-care alt argat.
Și-apoi merge și bea bine
Adălmașu căpătat.

Cum bea însă mi să 'mbată,
Și-apoi așa mort de beat
Mi-se ia și mi-să duce
Și să pune pe furat.

Cum să duce, cum imi fară,
Dă de veste-un-om bogat
Și 'njurând dumnezeirea
La fugă mi l'o luat...

— Stăi în loc, imi zice gazda.

— Ba nu, — zise Jozsi 'n fugă, —

Făr' mai bine stăi tu 'n loc,

Oăci pe tin' nu te alungă.

Bistrița.

Teodor A. Bogdan.

SFATURI

Sfaturi pentru găngavi (bălbăiți).

1. Vorbește încet, liniștit și lămurit.
2. Gândește-te întâiu la tot ce vrei să zici. Nu te grăbi.
3. Nu vorbi nici prea tare, nici prea încet.
4. Să stai liniștit, să nu faci mișcări când vorbești.
5. Înainte de-a vorbi, trage aier în plămâni, ținând gura deschisă.
6. Nu da afară aierul din plămâni, când vorbești.
7. Rostește lămurit vocalele (a, e, i, o, u, ă, î), când vorbești. Când zici a deschide gura mare, când zici o rotunzește gura, la e ascute buzele, la e lărgește gura, la i lărgește-o și mai tare.
8. Apasă pe vocale, nu pe consonante.
9. Începe vocala cu o voce ceva mai grosă.
10. Întinde puțin prima silabă, căutând a lega de dânsa celelalte silabe și celelalte cuvinte, ca și cum toate cuvintele din propoziție (zicere) ar forma un singur cuvânt.

„Sănătatea”

Ceaiu (teiu) de foi de viță contra incuierii.

Cine suferă de constipație (incuieră) să cerce, când se poate, cu următorul ceaiu: ia 3—4 foi de viță, le spală cu apă rece ca să nu rămână prav sau insecte pe ele, apoi toarnă preste ele o ceașcă cu apă în clocote. Lasă să tragă vr'o zece minute, strecoară ceaiul și-l bea căldicel înainte de culcare. Ceaiul are un gust foarte plăcut.

Spargerea unui buboiu.

Faceți o coacă din făină și miere, încălziți-o și întindeți-o pe o pânză; puneți apoi pânza unsă pe partea dureroasă. Durerea și svâncneala încetează și buba coace și sparge-mai repede.

După mâncări grase.

Feriți-vă a bea apă rece după mâncări grase, căci atunci grăsimea se desparte în stomac de celelalte mâncări și plutește pe deasupra, producând arsură și dureri de stomac.

Lupta sângeroasă din zilele trecute între poliția și anarhiștii din Londra.

Sunt o seamă de oameni nemulțumiți cu roatul lumii de acum. Neavând ce pune în loc, cred că e destul să prăpădească deocamdată totul cu bombe și dinamită. Anarhiștii de acestia sunt mai ales între Ruși, cari sunt apăsați cu o cruzime ne mai pomenită de guvernul lor, și între Italienii de meazăzi și Sicilia, din lipsa de cultură. Pretutindeni însă îi urmăresc polițiile și-i alungă, ca niște fiară, mai ales decând au omorât pe împărăteasa noastră Elisabeta, pe regele Italiei Umberto, pe președintele Franceiei Sadi-Carnot. Numai Anglia i-a lăsat în pace, dar se și purtau cum se cade acolo. Acum în urmă poliția engleză din Londra a aflat, că anarhiștii au o casă unde se ascund. După multe cercetări au aflat-o, anarhiștii însă n'au vrut să lase poliția să intre în casă, ci au încercat să o alunge împușcând și aruncând bombe. Au sosit mai multe sute de polițiști, precum și mai multă armată. După o bombardare de multe ciasuri, casa s'a aprins, acoperișul s'a prăbușit, tot așa multe ziduri.

În lupta aceasta au fost rănite 26 persoane, între cari 12 polițiști, 1 subofiter, 6 pompieri și 7 privitori. Dintre anarhiști a fost găsit până acum unul Fritze. S'au mai găsit și trei cadavre făcute cărbuni.

Se'nțelege, că guvernul englez va opri d'aici înainte și el așezările anarhiștilor în Anglia, după-ce au dovedit, că nu cinstese nici pe cel-ce îi găzduiește.

Starea faptelor, ce a provocat această vărsare de sânge e următoarea: Pe la jumă-

tatea lunei trecute niște hoți au fost aflați de poliție în elpa când spârgeau o prăvălie de aerării în o parte a orașului Londra. Între polițiști și bandiți s'a dat o luptă grozavă, rămânând 5 polițiști morți pe loc, pe când hoții au scăpat cu toții, afară de unul, care din greșeală a fost împușcat de tovarășii lui. Pentru aflarea criminalilor poliția a pus un premiu de 12.000 coroane.

Dar au trecut săptămâni și nimenea nu putea nimic afla asupra criminalilor, până când într'o zi a venit un ovreiu (jidan), care locuia nu departe de hoțul omorât. Acest ovreiu a spus, că el cunoaște pe mort și că unde locuiește.

Mergând poliția la locuința banditului omorât, au aflat lazi mari pline de mașini, revolve și cartușe, cum și unsoari pentru facerea bombelor. Pe de altă parte au aflat o mulțime de serisori.

Acum poliția era pe urma anarhiștilor, cari văzându-se urmăriți și-au schimbat locuințele în altă parte a orașului, la niște mici industriși. Dar poliția a fost și aci pe urma lor. Ba un pluton de polițiști a încunjurat casa, unde locuiau anarhiștii. Atunci aceștia au puzat de pe ferestri asupra polițiștilor. Câți-va polițiști au fost răniți ușor, iar comandantului lor i-a pătruns un glonte în piept și l-a dat grămadă. Acesta a fost semnalul de luptă și un subcomisar a alergat la telefon cerând ajutor. În câteva clipe toată garda polițială a sosit la fața locului.

Se vede, că anarhiștii sânt hotărâți să lupte cu toată desneșdejdea și trebuia luerat cu grije. Toate intrările străzilor au fost

închise și șapte sute de polițiști înarmați cu revolve au încunjurat casele, iar la șapte ore de dimineață s'a dat cea dintâi salvă du-cătoare de moarte.

Casele în cari erau anarhiștii se aflau păzite cu cea mai mare strictată, și nimeni nu putea să se miște. Peste puțină vreme a sosit o nouă trupă de polițiști înarmați cu carabine și cu porunca ministrului Arquith de a stîrpi cu totul molima anarhiștilor. Pe la ceasurile unsprezece vecinii au fost scoși din case și locuințele ocupate de poliție, care nu mai putea suporta în liber focul anarhiștilor.

Dupamiază anarhiștii s'au retras în podul casei și i-au dat foc. Pușcăturile anarhiștilor se răriseră, dar fie-ce glonț picat dela ei intra în carne vie. Strada avea înfățișarea unui adevărat câmp do bătaie, la fie-care pas se zvărecoliau răniții și gemetele lor umpleau văzduhul. Casa în care se retraseră anarhiștii era bombardată complet și cuprinsă de flacări s'a nărui pe dată. Pompierii cari au sărit să stingă focul a găsit în pod șase cadavre carbonizate. Dar se crede că anarhiștii cei mai mulți s'au furișat în vre-o casă din vecinătate. În decursul nopții au mai găsit două cadavre ale pungașilor. La ceasurile trei lupta a încetat, adevă după o luptă de aproape 24 ore. Chipul nostru ne arată această luptă, ce o poartă poliția, pompierii și armata contra anarhiștilor. Îndeosebi se poate vedea cum armata pușcă contra anarhiștilor, iar pompierii voiesc să străbată pe ferestri în casa lor.

Furturi cu spargere în biserici. Hoții cari au făcut câteva spargeri și furturi în biserici românești din Ardeal, au început să „lucreze” și în Țara-Oltului. În noaptea de Crăciun au jefuit bisericile din Râșnor (lângă Făgăraș). În biserică reunită au găsit numai câteva coroane, căci oamenii nu mai lasă bani înăuntru, dar din cea unită au furat o sumă mare, din care s'ar fi putut acoperi o parte mare din cheltuielile avute cu zidirea.

Duminecă noaptea (după Crăciun), hoții au intrat în biserică din Râșnov, și au furat 70 coroane. În aceea noapte au făcut o spargere în biserică din Tohanul vechiu, de unde au furat 40 de coroane. Jandarmeria e în „mişcare”, dar fără ispravă până acum. Pe Țara-Oltului îi e mai îndemână să impuște Români pacinici, cari își îndeplinesc drepturile lor, decât să prindă hoți.

În zilele din urmă s'a lăpădit din Făgăraș vestea, că jefitorul bisericilor din comitatele Făgăraș și Brașov ar fi fost prina. Se zice, că numele lui ar fi Aron Cornea, în etate de 28 ani, econom din comuna Ieni, de lângă Făgăraș. Fiind luat la întrebări, Cornea a recunoscut, că a jefuit 12 biserici. Poliția din mai multe orașe a dat ordin de cercetare contra lui Cornea, iar fotografia lui a fost publicată de mai multe ori în foaia oficioasă a poliției.

Caz de moarte. Ioan Bonea preot gr.-or. în Fofeldea, a răposat în Domnul în 2/15 Ianuarie 1911 în Fofeldea, în etate de 70 ani, fiind împărtășit cu sfințele Taine. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinicia odihnă, Marți în 4/17 Ianuarie 1911, la orele 8 dimineața, în cimitirul gr.-or. din Fofeldea. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Un general rus hoț. Generalul rus Șagalovschi, căpetenia inginerilor din cetatea Vladivostoc, a fost dat pe mâna Tribunalului, pentru-că a furat două milioane de ruble (vre-o cinci milioane de coroane). În Rusia mai sunt și alți generali hoți mari.

Câte-i moșu de bătrân . . . Țăranului Ineze Ianoș din Hodmezővásárhely i se aprinsese călcăile după o femeie tânără. A cerut-o de nevastă, dar ea nici n'a vrut să audă de el, căci moșul era numai de 75 de ani. Supărat de moarte, moșneagul îndrăgostit s'a spânzurat.

Cum se pedepsește viața destrăbălată în America. Unul anume Rudolf Rauch din Ungaria, om căsătorit, se încurcase încă de pe când era acasă cu o fată destrăbălată, cu care a trăit în nelegiuire. Mai târziu a plecat la America. După câțva timp și-a adus și ibovnică, dar poliția l'a pedepsit pentru aceasta cu 50 dolari (250 cor.). Nu de mult a sosit și soția lui legiuită în America și a făcut din nou arătare contra lui. Poliția l'a arestat atât pe el, cât și pe fata cea destrăbălată și în curând îi va trimite înapoi la Europa.

Răbdare creștinească. Doi călugări călătorind, rătăciră calea și ajunseră pe un ogor. Proprietarul locului se nimeri prin apropiere. Cum îi văzu, începu să-și bată joc de ei. Călugării trecură mai departe, fără să răspundă un cuvânt. Tăcerea aceasta îl încurajă în cele rele, și mai mult pe proprietar și el începu să-i vatăme cu vorbe și mai urite. Atunci se întoarce unul dintre călugări și-i zise cu blândețe: Frate am greșit: iară-ne dă dragoste către Hristos. Și ce să vezi? Răspunsul acesta neașteptat și așa de umil îl surprinse și mișcă pe proprietar așa de mult, încât nu numai se rugă de iertare, dar urându-i-se de năcazurile lumii își părăsi averea și se făcu și el călugăr.

Primejdia lampelor. O biată văduvă din Steinamanger (Ungaria) a răsturnat lampa de petrol (gaz) tocmai când voia să se culce. I s'au aprins numai decât hainele, apoi patul și în câteva clipe bătrâna era învălătată de flăcări. Vecinii, cari alergară să stângă focul, o găsiră arsă carbune.

Diamante măiestrite. Diamantul e o peastră strălucitoare, fără culoare și foarte tare. Câte o frimătură au și ferestarii noștri în unealta, cu care taie sticla. Fiind rar, e foarte scump. Un diamant cât o alună, costă mii și mii de coroane. De aceea de mult și-a tot bătut câte un învățat capul, ca să facă diamant pe cale măiestrită, ceea-ce nu s'ar părea greu, dacă avem în vedere, că în diamant e aceea materie, ca și în carbune. Un învățat englez vestește acum, că ar fi aflat mijlocul să facă diamant pe cale măiestrită.

Un câne, care vorbește. La Hamburg (port mare în Germania) e un câne „Don”, care vorbește. De mai mult timp se svonise prin gazete despre minunea aceasta, dar oamenii nu prea voiau să creadă. Acum se scrie, că o comisiune de domni învățați s'a dus la stăpânul cânelui, ca să-l cerceteze. Domnii aceștia s'au minunat mult, când au auzit cânele răspunzând fără pic de șială la întrebările, ce le punea stăpânul său. Întrebându-l: „Cum te cheamă?” cânele răspunde cu glas gros „Don.” „Ce ai?” — „foame.” „Ce vrei?” — „Să am?” — Stăpânul ținu o bucată de colac în mână și întrebă: „Ce-i asta?” — Colac”, răspunse cânele cu mare bucurie și sări să-l imbuce.

Comisiunea scrisese tot ce-a văzut într'un protocol, unde a statorit, că animalul acesta rostește vorbele ca un om, numai mai gros. Vocea lui a fost prinsă în fonograf, ca să o audă lumea și în alte orașe și țări. În curând cânele va fi dus și în alte părți, ca se fie cercetat.

O fundațiune nouă a Americanului Carnegie. Carnegie a mai făcut o fundațiune de 1¼ milion de dolari (peste șase milioane coroane), din care să se premieze toți acei viteji ai Germaniei, cari vor scăpa pe cineva dela moarte. E un lucru constatat, că tocmai cei-ce își pun viața în joc, ca să scape dela moarte prin foc, apă sau alte năpăști pe deaproapele lor, nu sunt de loc răsplătiți, pe când destui lăudaroși sunt premiați și numele lor e vestit în toate gazetele. În Statele-Unite din America, apoi în Anglia și în Franța sunt deja de câțiva ani astfel de fundațiuni, întemeiate mare parte tot de Carnegie. „Comitetele eroilor” cercetează cu de-amănuntul ori-ce întâmplare, când cineva a încercat să scape pe un alt om dela moarte, fie la un foc, la exploziuni, la naufragii (scufundări de corăbii), la ciocniri de trenuri, fie în alte privilegii. Pe cel dovedit, că într-adevăr a făcut o faptă bună, îl răsplătesc cu o sumă frumoasă de bani, iar dacă s'a întâmplat să se prăpădească, văduva și copiii lui primesc sau o sumă mai mare, cu care să poată începe ceva, ca să trăiască, sau li se dă o pensiuine.

Emigranți evrei întorși din Rusia. Un număr mare de Jidani rusești, cari plecaseră la America, au fost trimiși înapoi la Europa. Ei se află acum în Amsterdam (Holanda), de unde ar vrea să se întoarcă iară la Rusia. Germania însă nu vrea să-i lase să treacă preste teritoriul german, de teamă să nu se lipească vr'unul de el. Să-i cheme guvernul unguresc în Ungaria! Numai decât s'ar mai înmulți nația!

Boală de gură și de unghii la vite s'a declarat da delăturată în Sibiu, Cisnădie, Râșinari, Poplaca, Forcești, Sebeșul de sus, Sebeșul de jos, Brad, Petrifalău, Gurariului, Săsciori, Strugari și Orlat.

Un testament minunat. La Mișcolț, unde s'a născut Șaguna, a murit un bolteiu bătrân Emil Bizony. Acesta era mănios pe frate-său, deputat de altminteri, ear pe sora-sa n'o putea vedea, fiindcă n'avea copii. De aceea s'a hotărât, ca cele trei sute de mii de coroane, ce le avea în bani gata, să nu le lase lor, ci — cailor. A făcut adecă un testament, prin care lasă toți banii aceștia Societății pentru apărarea animalelor din Budapesta, cu condiția, ca din venitul capitalului să îngrijească în fiecare an de 12 cai bătrâni, cari nu mai pot munci. Indată ce ar muri unul din acești cai, să se caute altul în locul lui. — Moștenitorii au început proces, ca să nimicească acest testament, care zice ei, e făcut de un, la care-i lipsia o doagă.

Namărul de față al „Foi Poporului” s'a expedit, din cauza sărbătorii Bobotezii, numai Vineri, — iar nu Joi, ca de obicei.

Pe de altă parte facem cunoscut, că din cauza îmbulzelii de material, în numărul prezent am fost siliți a lăsa afară partea „Economie”. Totodată amintim, că aceasta rubrică din foaie, de acum înainte, încă va fi tot mai bogată și mai bine îngrijită, spre care scop am luat măsurile de lipsă.

Rugăm pe toți aceia, cari nu ar primi foaia regulat, să ne avizeze. Noi trimitem foaia de aici totdeauna cum se cade. Dacă se poate dovedi ceva, eventual cu martori, că cine împiedecă primirea foii, atunci avem noi ac de cococul aceluia.

Vieța socială

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” aranjază o convenire socială împreună cu cântări, declamațiune, postă umoristică și joc Sâmbătă, la 8/21 Ianuarie 1911 în „Unicum”. Dirigentul corului Candid Popa. O parte a eventualului venit curat este destinat pentru fondul „Masa învățăcelilor meseriași”, cum și pentru frații nenorociți prin foc din Băiești și Râșnor (cercul Hațeg). Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: De persoană 1 cor. Insignii de dans pentru dansatori 50 bani. Suprasolviile se primesc cu mulțumită și se vor evita pe cale ziaristică. Programul e următorul: 1. Coasa, cor. mixt de I. Vidu, 2 a) Mândra mea, b) Cât e țara, coruri bărbătești, de P. Ciorogariu. 3. a) Printre arbori pom și pom, de C. Caretes-Vermont, b) Popescu petrece, de I. Hussar, soluri tenor, cântate de dl N. Ișan. 4 a) Rămăi sănătoasă, cor mixt de G. Dima, b) Toate fetele se duc, cor mixt, de P. Ciorogariu. 5 „Fulger”, poveste în versuri de G. Cosbuc, declamată de dl Dum. Axente. 6 a) Era noaptea ntunecoasă, b) Inzadar alerg pământul, cor bărb. de G. Dima. 7. a) Te-am așteptat, romanță, de Vasiliu, b) Ce te legeni codrule, poezie de M. Eminescu, muzică de I. Scheletti, soluri de tenor, cântate de dl I. Stanciu. 8. Vântul suflă dela Ost, cor bărbătesc, de I. Dühner. 9. La răchita, cor mixt, de Teodorescu. În pauză se vor juca „Călușerul” și „Bătuta”.

Cărți și reviste.

A apărut: „Informații literare și culturale“, 1903—1910, de Octavian C. Tăslăuanu. Editura W. Krafft, Sibiu. Prețul unui volum: 2 coroane (2 Lei 50 bani).

Volumul „Informații literare și culturale“ cuprinde o parte din articolele și notițele pe cari le-a publicat dl Tăslăuanu în cursul celor șapte ani din urmă în „Luceafărul“. Limba frumoasă și varietatea subiectelor din acest volum, credem că vor îndemna pe mulți să și-l procure.

Volumul cuprinde: Figuri literare și culturale, articole despre artă, despre chestiuni culturale dela noi și din străinătate și dări de seamă despre o parte a literaturii românești din ultimul deceniu. Remarcăm înosebi figurile literare și culturale, pe urmă studiul despre Tolstoi, care, după cât știm, în românește tratează pentru prima oară mai pe larg viața și activitatea acestui cuceritor al imperiului rusesc.

Volumul e de 350 de pagini și să vinde cu prețul de 2 coroane. Se poate comanda dela toate librăriile.

In editura *Librăriei Ciurcu* din Brașov a apărut:

„*Tei legănat*“, poveste de Zach. C. Panțu, prețul 12 bani.

„*Păfania mea dela țarg*“, traducere de I. C. Panțu, prețul 30 bani.

„*Bătrâna cerșitoare și Vrăciul*“, traducere de I. C. Panțu. Prețul 30 bani.

Poșta Redacției.

„*Portul meu*“ nu se poate publica. Numai partea primă ar fi mai bună.

Const. Onciu în O. Călindarul s'a trimis. De asemenea am transpus la administrația revistei „Luceafărul“ suma de cor. 15'60, ca abonament pe un an.

N. Moisin în V. Cele 4 cor. le-am predat „Asociațiunii“, conform dorinței D-Voastră. Totodată am spus și ceea ce amintit la urmă.

Daniil Mihai, Rusia. E foarte frumos că și din așa depărtare Vă aduceți aminte de „Asociațiune“, care e cea mai însemnată societate culturală a noastră. Cele 2 cor. le-am transpus la cassa „Asociațiunii“ pentru a Vă înscris ca membru ajutor.

G. I. în T. Nu te uita numai la numărul paginilor, ci și la numărul rândurilor de pe o pagină și la mărimea literelor. Dacă vei face așa, vei vedea, că un singur număr din „Foaia Poporului“ face cel puțin cât două, de nu mai mult, din celelalte foi.

Ioan Preda în Rusia. Foaia e plătită până la 1 Aprilie 1911. Avizul s'a pus din greșeală între aceia, al căror abonament expiră deja cu anul nou.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Nr. 114—1911

14 1—2

Publicațiune.

Comuna *Avrig* esarândează măcelăria comunală, prin licitațiune publică, ce se va ținea în 2 Februarie n. 1911, la 4 ore p. m., în cancelaria comunală.

Condițiunile mai deaproape să pot vedea la primăria comunală.

Avrig, în 13 Ianuarie 1911.

Primăria comunală.

Se poate căpăta în tot locu!

Kalodont

26 33—42 a lui Sarg

orează de dinți scârțânde de apă păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

„AJUTORUL“, societate pe acții în Șelca-mare.

Convocare.

Domnii acționarii ai societății pe acții „AJUTORUL“ invită prin aceasta, conform §-lui 16 din statute la

a II-a adunare generală ordinară,

ce să va ținea în Șelca-mare în 4 Februarie st. n. a. c., la 3 ore d. a., în localul institutului

OBIECȚELE:

1. Alegerea unui prezident, notar și a doi bărbați de încredere.
2. Constatarea acționarilor prezenți și a acțiilor reprezentate.
3. Deschiderea adunării.
4. Raportul direcțiunii.
5. Raportul comitetului de supraveghere.
6. Prezentarea bilanțului.
7. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghere.
8. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe un period de 3 ani.
9. Intregirea comitetului de supraveghere.
10. Angajarea funcționarilor.
11. Urcarea capitalului social cu 20.000 coroane.
12. Eventuale propuneri.

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1910.		Pasiva.	
	K. f.		K. f.		K. f.
Cassa	18,932.13	Capital social din I. emisiune	30,000.—		
Cassa de păstrare poștală	2,700.—	Capital social din a II. emisiune	7,200.—		
Escont	230,561.22	Capital social din proiectata emis.	6,185.87		
Escont hipotecar	86,998.—	Fond de rezervă	3,372.29		
Împrumuturi hipotecare	36,923.—	Depuneri	320,951.43		
Credite personale	18,535.—	Reescont	25,902.—		
Efecte	8,010.—	Creditori	512.—		
Mobilier	969.56	Interese transitoare anticipate			
Spese de fondare	348.56	pe 1911	3,256.92		
Debitori	895.47	Profit curat	8,461.25		
Interese transit. restante și de reescont	968.82				
	405,841.76		405,841.76		
Debit.		Profite și Perderi.		Credit.	
	K. f.		K. f.		K. f.
Interese:		Interese:			
după depuneri spre fructificare	9,709.17	dela cambii escontate	13,105.81		
după capitalul social	391.22	dela cambii hipotecare	7,060.74		
	10,100.39	dela împrumuturi hipotecare	1,926.59		
Spese:		dela credite personale	1,596.73	23,689.87	
salare	1,566.98	Interese de cont curent		130.81	
spese curente	926.77	Diverse		258.01	
porto poștal	274.03				
	2,767.78				
Contribuție:					
directă și aruncuri	1,842.17				
după interese de depuneri	907.10				
	2,749.27				
Profit curat	8,461.25				
	24,078.69		24,078.69		

Șelca-mare, 31 Decembrie 1910.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Iltu m. p.

Nistor m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere, confruntând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine.

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

M. Iltu m. p.

Const. Tipurița m. p.

Andrei Botor m. p.

Revăzut și aflat în ordine:

Ioan Budiu

Raportul comitetului de supraveghere.

Onorată adunare generală!

Avem onoarea a Vă raporta, că în cursul anului 1910 am făcut mai multe reviziuni, prin cari ne-am câștigat convingerea:

1. că afacerile institutului sunt în continuă dezvoltare;
2. că direcțiune a procedat cu precauțiune recerută la acordarea împrumuturilor și
3. că registrele de contabilitate sunt corect și curat purtate.

Am cenzurat amănunțit conturile de încheiere ale anului de gestiune 1910, le-am aflat în consonanță cu conturile din Maiestru și cu extrasele exacte.

Ne alăturăm și noi la propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului curat de Coroane 8461.25 și Vă rugăm:

1. să aprobați bilanțul anului de gestiune 1910 și să primiți propunerile direcțiunii pentru împărțirea profitului curat, și
2. să dați direcțiunii și comitetului de supraveghere absolutul pentru anul 1910

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

M. Iltu m. p.

Const. Tipurița m. p.

Andrei Botor m. p.